

Korrekt användning av skyddsutrustning

Det är **av yttersta vikt** att vårdpersonal använder skyddsutrustning på ett korrekt sätt och bara i de situationer där det behövs. Skyddsutrustning är ett komplement till de basala hygienrutinerna.

Skyddsutrustningen gör ingen nytta på längre avstånd, t.ex. när man går in med matbricka, bara pratar med patienten på avstånd eller gör andra saker på rummet som inte innebär risk för skvätt och stänk av kroppsvätskor mot ansiktet. Undantag är när aerosolgenererande procedur* pågår i rummet.

Heltäckande visir

Förhindrar skvätt och stänk mot ögon, näsa och mun. Finns för engångs- respektive flergångsbruk. Flergångs spritas av med ytdesinfektion med tensider efter användning (se separat dokument Instruktion för desinfektion av visir). I en bristsituation kan även vissa engångsvisir (ej de med tjock skumgummikant) desinfekteras. Används så länge sikten igenom är ok och så länge det är helt. OBS! Om visiret **inte** går en bit nedanför hakan behöver det kompletteras med vätsketätt munskydd IIR, se nedan.

Användningsområde:

- Vid patientnära arbetsmoment som innebär risk för skvätt och stänk mot arbetstagarens ansikte, t.ex. **vid nära vård (< 1 m) av hostande/nysande** patient eller patient med influensa, vid operation, nära vård av patient med vinterkräksjuka (t.ex. vid sanering efter diarré eller kräkning).

Skyddsglasögon (samt visir som ej är heltäckande)

Beskrivning: Förhindrar skvätt och stänk mot ögonen. Finns för engångs- respektive flergångsbruk. Både flergångs och engångs spritas av med ytdesinfektion med tensider efter användning. Används så länge sikten igenom är ok och så länge de är hela.

Användningsområde:

- Kombineras med munskydd IIR eller vid aerosolgenererande procedur med andningsskydd FFP2 eller FFP3.
- Vid patientnära arbetsmoment som innebär risk för skvätt och stänk mot ögonen, t.ex. **vid nära vård (< 1 m) av hostande/nysande** patient eller patient med influensa, vid operation, nära vård av patient med vinterkräksjuka (t.ex. vid sanering efter diarré eller kräkning).

Munskydd (klass IIR)

Beskrivning:

Vätsketätt skydd som skyddar mun och näsa mot skvätt och stänk. Märkt IIR (eller 2R). Finns med knytkband eller öronband. Så här kan de se ut:

Användningsområde:

- I kombination med skyddsglasögon eller visir som inte är heltäckande
- Vid patientnära arbetsmoment som innebär risk för skvätt och stänk mot mun och näsa, t.ex. **vid nära vård (< 1 m) av hostande/nysande patient** eller patient med influensa, vid operation, nära vård av patient med vinterkräksjuka (t.ex. vid sanering efter diarré eller kräkning).
- Kan användas 2-4 timmar (byt i samband med raster eller tidigare om det känns fuktigt).

Andningsskydd

Beskrivning: Tättslutande skydd märkt FFP2 eller FFP3 som filtrerar luften. Finns både med och utan ventil. Vid påtagning av andningsskydd ska tillpassningskontroll utföras för att säkerställa att det inte finns glipor mellan hud och andningsskydd där luft kan ta sig förbi utan att filtreras.

- Andningsskydd **utan ventil** – kupa båda händerna runt masken och andas ut kraftigt

- Andningsskydd **med ventil** – kupa båda händerna runt masken och andas in kraftigt

Vid läckage; korrigeras näsbygeln, masken och/eller banden och kontrollera igen. Var vaksam på att inte stöta till andningsskyddet efter tillpassning.

OBS! Skyddsfaktorn av ett andningsskydd minskar kraftigt om användaren har skäggstubb eller skägg! Så här kan de se de ut:

Användningsområde:

- Alltid FFP3 vid tuberkulos och mässling.
- FFP2 vid covid-19 när aerosolgenererande procedur* pågår i rummet, i kombination med skyddsglasögon eller visir. (FFP3 endast vid brist på FFP2.)
- Kan användas i upp till 8 timmar.

*Aerosolbildande procedurer där smittrisk kan finnas och därför kräver andningsskydd:

Handventilering
Endotrakeal intubering och extubering
Sugning av luftvägar utan slutet sugsystem
Icke invasiv ventilering (BiPAP – och CPAP-behandling)
Behandling med nasal högflödesgrimpa (Optiflow)

Trakeotomi och trakeostomivård
Hjärt-lungräddning
Bronkoskopi
Gastroskopi
Provtagning från nedre luftvägar inklusive inducerat sputum

Handskar (vanliga undersökningshandskar, nitril/ vinyl)

Användningsområde:

- Används vid risk för kontakt med kroppsvätskor eller slemhinnor samt vid stickande eller skärande moment, såsom t.ex. blodprovstagning.
- Används vid risk för kontakt med kemikalier samt viss läkemedelshantering.

Byts mellan olika vård- och omsorgsmoment. Sprita händerna före och efter användning.

Plastförkläde av engångstyp

Beskrivning: Skydd för arbetstagaren mot att få biologiskt material, kemikalier eller vissa läkemedel på sin arbetsdräkt. Långärmat förkläde skyddar även underarmar.

Användningsområde:

- I situationer med risk för nedsmutsning av kroppsvätskor, t.ex. blod, urin, avföring, droppar från hosta/ nysningar, sekret från vävnad.
- Långärmat plastförkläde används vid moment med risk för förorening av arbetsdräktens ärmar, samt vid aerosolgenererande procedur*
- Där arbetsklädernas framsida riskerar att komma i direktkontakt med vårdtagare som är helt eller delvis avklädd (i underkläder, patientskjorta).
- Vid bäddning.